

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN SCIENTIFIC RESEARCH:
ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 25-27, 2021**

**BERLIN
2021**

MODERN SCIENTIFIC RESEARCH: ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

25-27 September 2021

Berlin, Germany

2021

PEDAGOGICAL SCIENCES

22. *Lutsenko O. I., Ermolenko O. M.* 112
CASE TECHNOLOGY AS A FORM OF INTERACTIVE LEARNING FOR STUDENTS IN THE CONDITIONS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL.
23. *Байчаев Ф. Х.* 115
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗАХ.
24. *Барановська О. В.* 119
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.
25. *Льніцька Т. С.* 126
ПІДГОТОВКА МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖАХ В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.
26. *Кантаржи Н. І.* 130
СИТУАТИВНІ ВПРАВИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ.
27. *Краснокутська Н. М., Молчанова Т. І.* 134
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТУ ПРОФЕСІЙНОГО ЦИКЛУ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ТЕХНОЛОГІЯ» ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.
28. *Маренченко О. І., Бойко Г. Г., Мелентьєва К. М.* 138
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ В STEAM - ОСВІТІ НА ПРИКЛАДІ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ.
29. *Невзоров Р. В.* 143
ФАХОВА ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛЬОТЧИКІВ ТАКТИЧНОЇ АВІАЦІЇ ЯК ОКРЕМИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНСТРУКТ.
30. *Проскурняк О. І., Луньова К. О.* 149
СИСТЕМА РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ І УЯВЛЕНЬ.
31. *Соха Н. В.* 153
НЕОБХІДНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ І ПРОФІЛАКТИКИ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ.

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

32. *Chextere O. Y.* 156
THE INFLUENCE OF EGOCENTRISM ON THE SOCIO-PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF CHILDREN TO SCHOOL.

УДК 37.372.8

СИТУАТИВНІ ВПРАВИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Кантаржи Наталія Іванівна
старший викладач
Одеський державний екологічний університет
м.Одеса, Україна

Анотація: У тезах розглянуто особливість використання ситуативних вправ щодо формування діалогічного мовлення на заняттях з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Виокремлено, що використання ситуативних завдань дає змогу студентам оволодіти відповідними мовленнєво-комунікативними компетентностями професійного спілкування у ході навчання.

Ключові слова: мовлення, спілкування, діалогічне мовлення, діалогічна форма комунікації, професійна компетентність, ситуативні вправи.

Одна з найважливіших життєво необхідних сторін існування людини у суспільстві є спілкування.

Формування мовленнєвої компетенції у студентів особливо актуальне для ефективної професійної діяльності, також є засобом формування соціально успішної особистості, яка володіє морально-емоційною культурою і здатна до мовленнєвої взаємодії. Для того, щоб студенти могли досягти досконалості у спілкуванні треба пройти кілька етапів: мовна грамотність, вміння використовувати мовні знання у мовленнєвій діяльності, вміння творити себе засобами мови і виражати як особистість у мовленнєвій діяльності. Усі етапи формування мовленнєвої компетентності мають бути в цілісній єдності й досягатися студентами за допомогою педагогічної майстерності викладача. [1]

Робота з формування професійної мовленнєвої компетенції студентів, як майбутніх фахівців, передбачає розвиток умінь і навичок правильного і

комунікативно доцільного мовлення. З цією метою програмою дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» передбачено формування у студентів оптимальної мовної поведінки у фаховій сфері, підвищення рівня мовної грамотності, вміння висловлювати свої думки в усній і письмовій формах, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Таким чином, перед викладачем мови стоїть завдання - створити умови, які б спонукали студента до розвитку комунікативних навичок як необхідного засобу забезпечення ефективності професійного спілкування. В переважній більшості ситуацій викладання представляється як взаємодія суб'єктів навчання в діалогічній формі. [2] У ході формування у студентів вміння діалогічного мовлення великого значення набуває метод моделювання мовленнєвого висловлювання, який реалізується в різних видах ситуативних завданнях, оснований на змісті та мовного оформлення висловлювань в залежності від мовленнєвої ситуації. Ситуативні завдання належать до мовленнєвих завдань, виконання яких залежить від характеру умовної мовленнєвої ситуації.

Ситуативне завдання передбачає розподіл студентів за ролями та розігрування ситуацій спілкування відповідно до теми рольової гри та ролей студентів. Характерною рисою цих завдань є наявність імітаційної моделі навчальної діяльності, яка відображає професійний контекст і формує професійний досвід, дисциплінує мислення і формують вміння правильно добирати мовні варіанти висловлювання відповідно до конкретного діалогічного спілкування. До основних форм ситуативних завдань, які застосовує викладач у процесі навчання на заняттях з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» належать: круглий стіл, інтерв'ю, презентація, ділова бесіда. Під час проведення таких завдань студенти мають можливість набути навички діалогічного мовлення, які є характерними для діалогу-обміну думками, враженнями, діалогу-дискусії. [4] Особливістю ситуативного завдання є те, що її учасники отримують покроковий алгоритм комунікативних дій, опис ролі включає рольові цілі, які передбачають вживання комунікантом відповідних реплік ділового діалогічного мовлення в

ситуаційно-рольовій грі. Використання таких завдань у процесі навчання активізується мовна діяльність студентів, сприяє усвідомленню студентами необхідності володіння діалогічної компетентністю у діловому спілкуванні, виховує почуття впевненості у собі.

Виконуючи ситуативні вправи, аналізуючи мовну ситуацію, студенти можуть самостійно оволодіти новими знаннями та навичками мовленнєвої діяльності та комунікативних умінь. Оскільки вони є найбільш точною моделлю спілкування, тому що саме тут поєднується мовленнєва та немовленнєва поведінка комунікантів. За допомогою ситуаційно-рольової гри мовець навчається щось запитати, сказати, переконати та інше. [4] Ситуативні вправи пропонують підсилення особистої приналежності до всього, що відбувається на заняттях; вони сприяють формуванню навчальної співпраці та партнерства, а також навичок взаємодії із врахуванням реакції та допомоги один одному.

Таким чином, можна зазначити, що застосування викладачем ситуативних вправ з розвитку діалогічного мовлення: показують шляхи практичного застосування теоретичних знань; сприяють підготовці майбутнього фахівця до професійного спілкування, адже ми маємо можливість штучно створити відповідну ситуацію і забезпечити студентам можливість відчувати користь умінь і навичок за межами навчального закладу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ділове спілкування: усна і писемна форми: навч. посіб. / О.О. Тележкіна, Н. О. Лисенко, О.О. Кушнір, О.О. Литвиненко, Н.В. Піддубна. – Х.: Смугаста типографія, 2015. – 384 с. (11.09.2021)
2. Емотикон. Комунікативно-прагматичні особливості електронної діалогічної комунікації (на матеріалі англomовних форумів) [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/03/Emotykon.pdf> (18.09.2021)
3. Коробейнікова Т.І. Психологічні особливості діалогічного мовлення як

передумова навчання майбутніх вчителів спілкування іноземною мовою [Електронний ресурс]. – Режим доступа: URL: <http://intkonf.org/korobeynikova-ti-psihologichni-osoblivosti-dialogichnogo-movlennya-yak-peredumova-navchannya-maybutnih-vчителiv-spilkuвання-inozemnoyu-movoyu/> (21.09.2021)

4. Бичок А. Дослідження та впровадження в початковий процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://lingvo.onu.edu.ua/spilkuвання-yak-dialog/> (12.09.2021)